EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 09 20
COM(2019) 424 final

2019/0200 (NLE)

Pasiūlymas

# TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Kilmės taisyklių komitete, įsteigtame Sutartimi dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), pridedama prie 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašyto baigiamojo akto**

# AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

## 1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Kilmės taisyklių komitete, įsteigtame Sutartimi dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), pridedama prie 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašyto baigiamojo akto, dėl numatomo priimti komunikato dėl skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių.

## 2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

### 2.1. Sutartis dėl kilmės taisyklių

Sutartimi dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), pridedama prie 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašyto baigiamojo akto (toliau – Sutartis), siekiama užtikrinti, kad nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis nebūtų sudaromos nereikalingos prekybos kliūtys, taip pat juo siekiama kilmės taisykles (išskyrus kilmės taisykles, susijusias su muitų tarifų lengvatų suteikimu) suderinti tarptautiniu lygmeniu. Kol derinimo programa neužbaigta, susitariančiosios šalys turi užtikrinti, kad jų kilmės taisyklės būtų skaidrios, nesukeltų ribojamojo, iškreipiamojo ar griaunamojo poveikio tarptautinei prekybai, būtų nuosekliai, vieningai, nešališkai ir pagrįstai taikomos ir pagrįstos pozityviu standartu. Sutartis įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.

Europos Sąjunga yra Sutarties šalis[1]. Visos valstybės narės taip pat yra Sutarties šalys.

### 2.2. Kilmės taisyklių komitetas

Kilmės taisyklių komitetas buvo įsteigtas pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) sistemą, jame gali dalyvauti PPO narės. Jis susirenka bent kartą per metus ir apžvelgia Sutarties dėl kilmės taisyklių įgyvendinimą ir veikimą. Komitetas daugiausia dėmesio skiria nelengvatinių kilmės taisyklių derinimui. Derybos dar nesibaigė ir šiuo metu PPO narės nelengvatiniais tikslais taiko nacionalines kilmės taisykles. Neseniai buvo pradėtas su lengvatinėmis kilmės taisyklėmis, visų pirma tomis, kurios naudojamos mažiausiai išsivysčiusioms šalims taikant prekybos lengvatas, susijęs darbas. Sprendimus komitetas paprastai priima bendru sutarimu.

### 2.3. Numatomas Kilmės taisyklių komiteto aktas

Per metinį susirinkimą [data] Kilmės taisyklių komitetas turi priimti Komunikatą[2] dėl skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – skaidresni su nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis susiję įstatymai, norminiai teisės aktai ir praktika, taip pat juo siekiama papildyti Sutarties dėl kilmės taisyklių 5 straipsnyje nurodytas pranešimo pareigas.

Nei Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartyje, nei Sutartyje dėl kilmės taisyklių nenurodomas PPO komitetų priimamų aktų teisinis statusas. Numatomo akto įpareigojamasis pobūdis nustatomas pagal minėto akto tekstą. Atsižvelgiant į Komunikato dėl skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių formuluotę, numatomas aktas šalims bus privalomas.

---

[1] 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

[2] Australijos, Brazilijos, Kanados, Honkongo, Japonijos, Korėjos Respublikos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Filipinų, Rusijos Federacijos, Singapūro, Šveicarijos, Taivano, Penghu, Kinmeno ir Macu atskirosios muitų teritorijos ir Jungtinių Valstijų komunikatas.

## 3. POZICIJA, KURIOS SĄJUNGOS VARDU TURI BŪTI LAIKOMASI

Nelengvatinės kilmės taisyklės – taisyklės, kurios taikomos, jei nėra jokių prekybos lengvatų, t. y. kai prekyba vyksta atsižvelgiant į didžiausio palankumo režimą. Be to, taikant tokias prekybos politikos priemones, kaip kvotos, antidempingas arba kilmės žymėjimas, gali būti reikalaujama nustatyti kilmę pagal nelengvatines kilmės taisykles.

Remiantis Sutarties dėl kilmės taisyklių 5 straipsniu, kiekviena PPO narė per tam tikrą terminą nuo PPO sutarties joje įsigaliojimo PPO sekretoriatui turėjo teikti tuo metu galiojusias savo kilmės taisykles, teismo sprendimus bei bendrojo taikymo administracinius sprendimus, susijusius su nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis. Europos Sąjunga PPO sekretoriatui pateikė prašomą informaciją.

Sutartyje dėl kilmės taisyklių PPO narės sutarė derėtis dėl suderintų nelengvatinių kilmės taisyklių. Tačiau derybos dar nesibaigė ir šiuo metu PPO narės nelengvatiniais tikslais taiko nacionalines kilmės taisykles. Todėl importuojant ir (arba) eksportuojant prekes taikomos skirtingos atitinkamų PPO narių nelengvatinės kilmės taisyklės. Be to, ne visos PPO narės taiko konkretų su nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis susijusį teisės aktą. Sąjungoje šios taisyklės yra nustatytos 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas[3], 59–61 straipsniais.

Kad būtų išvengta nereikalingų prekybos kliūčių taikant daugybę skirtingų nelengvatinių kilmės taisyklių, iš Kilmės taisyklių komiteto delegatų buvo sudaryta nedidelė darbo grupė, kurios užduotis – išnagrinėti skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių užtikrinimo būdus. Europos Sąjunga dalyvavo šioje nedidelėje darbo grupėje ir konstruktyviai prisidėjo rengiant numatomą aktą. Diskusijos buvo tęsiamos Kilmės taisyklių komiteto susirinkimuose 2019 m. kovo ir gegužės mėn. Koordinavimą su valstybėmis narėmis užtikrino valstybių narių delegacijos PPO ir Muitinės ekspertų grupės kilmės skyrius.

Atsižvelgiant į tai, kad aiškesnių ir labiau prognozuojamų taisyklių taikymas lengvina tarptautinę prekybą, numatomo akto tikslas – skaidresni su nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis susiję įstatymai, norminiai teisės aktai ir praktika, taip pat juo siekiama papildyti Sutarties dėl kilmės taisyklių 5 straipsnyje nurodytas pranešimo pareigas.

Numatomame akte nustatytas privalomas pranešimas apie kiekvienos PPO narės nelengvatines kilmės taisykles, naudojamas taikant didžiausio palankumo režimą pagal GATT 1994 I, II, III, XI ir XIII straipsnius. Jame taip pat numatytas neprivalomas pranešimas apie nelengvatines kilmės taisykles, naudojamas visais kitais į Sutarties dėl kilmės taisyklių 1 straipsnio 2 dalį įtrauktais tikslais (antidempingo ir kompensacinius muitus pagal GATT 1994 VI straipsnį, apsaugos priemones pagal GATT 1994 XIX, kilmės žymėjimo reikalavimus pagal GATT 1994 IX straipsnį, kiekybinius apribojimus ar tarifų kvotas, kilmės taisykles, taikomas viešiesiems pirkimams ir naudojamas prekybos statistikai). Be to, į numatomą aktą įtraukta PPO narių pareiga pranešti apie galimus nelengvatinės kilmės sertifikatus, kurie yra privalomi atliekant importo ir eksporto operacijas. Pranešimai teikiami naudojant prie numatomo akto pridedamus šablonus.

Be Sutarties dėl kilmės taisyklių 5 straipsnyje nustatytų pareigų, numatomu aktu nustatoma papildoma pranešimo pareiga.

Todėl reikia nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Kilmės taisyklių komitete.

[3] OL L 269, 2013 10 10, p. 1.

## 4. TEISINIS PAGRINDAS

### 4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

*4.1.1. Principai*

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų turinį*“[4].

*4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

Kilmės taisyklių komitetas – sutartimi, konkrečiai Sutartimi dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), įsteigtas organas.

Aktas, kurį Kilmės taisyklių komiteto prašoma priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Nei Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartyje, nei Sutartyje dėl kilmės taisyklių nenurodomas Kilmės taisyklių komiteto priimamų aktų teisinis statusas. Todėl numatomo akto įpareigojamasis pobūdis nustatomas pagal minėto akto tekstą. Atsižvelgiant į Komunikato dėl skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių formuluotę, numatomas aktas turi būti laikomas teisinę galią turinčiu aktu.

Numatomu aktu sutarties institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

### 4.2. Materialinis teisinis pagrindas

*4.2.1. Principai*

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

*4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju*

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

### 4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

## 5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Netaikoma.

[4] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

2019/0200 (NLE)

Pasiūlymas

# TARYBOS SPRENDIMAS

## dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Kilmės taisyklių komitete, įsteigtame Sutartimi dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), pridedama prie 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašyto baigiamojo akto

**EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,**

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalį ir 207 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Sąjunga Tarybos sprendimu 94/800/EB[5] sudarė Sutartį dėl kilmės taisyklių (PPO-GATT 1994), pridedamą prie 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašyto baigiamojo akto (toliau – Sutartis), ir ji įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.;

(2) Sutarties 4 straipsniu įsteigiamas Kilmės taisyklių komitetas;

(3) [data] [...] sesijoje / susirinkime Kilmės taisyklių komitetas turi priimti Komunikatą dėl skaidresnių nelengvatinių kilmės taisyklių;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Kilmės taisyklių komitete, nes komunikatas bus privalomas Sąjungai;

(5) siūloma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi, siekiama skaidresnių su nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis susijusių įstatymų, norminių teisės aktų ir praktikos nustatant PPO narėms taikomas taisykles dėl privalomo arba neprivalomo pranešimo apie nelengvatines kilmės taisykles naudojant standartinius šablonus. Dėl tokios tvarkos kilmės taisyklės būtų aiškesnės ir labiau prognozuojamos, o jų taikymas palengvintų tarptautinę prekybą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi [...] Kilmės taisyklių komiteto sesijoje / susirinkime, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Kilmės taisyklių komiteto akto projektu.

Neesminiams akto projekto redakcinio pobūdžio pakeitimams Sąjungos atstovai, atsižvelgdami į būsimų Kilmės taisyklių komiteto susirinkimų eigą, konsultuodamiesi su valstybėmis narėmis arba derindami veiksmus vietoje vykstančiuose koordinaciniuose susirinkimuose, gali pritarti be tolesnio Tarybos sprendimo.

[5] 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

*2 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu*
*Pirmininkas*